

25.03.2014

Sotep/15

§ 147

Oikaisuvaatimus sosiaali- ja terveyslautakunnan HSL:n matkakorttia koskevasta käyttösuunnitelmapäätöksestä

HEL 2014-001346 T 05 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hylätä ***** oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan HSL:n matkakorttia koskevasta käyttösuunnitelmapäätöksestä, 21.1.2014, 15 §.

Perustelut:

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu myönnetään henkilölle, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vammaispalvelulain mukaisia asiointi- ja virkistysmatkoja myönnetään vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki kuuluu kunnan järjestämiin kotipalvelujen tukipalveluihin. Kuljetustuki on harkinnanvarainen, määrärahasidonnainen palvelu, joka on suunnattu pääsääntöisesti vanhusväestölle. Kuljetustukea myönnettäessä otetaan huomioon hakijan toimintakyky sekä sosiaalinen ja taloudellinen tilanne. Kunta päättää tulorajat ja matkojen määrän.

Kuljetuspalveluun ja kuljetustukeen oikeutetut henkilöt maksavat matkasta kunnan päättämän omavastuun, joka on 2,20 euroa riippumatta siitä ulottuuko matka Helsingin vai Helsingin lähikuntien alueelle. Matkoista perittävä omavastuu on muiden pääkaupunkiseudun kuntien vastaavia maksuja edullisempi. Jos kyydissä on useampia matkustajia (yhdistelty matka), omavastuuta ei peritä ja matkaoikeutta kuluu vain 0,5 matkaa.

HSL-matkakortti ei ole vaihtoehto vammaispalvelulain mukaiselle kuljetuspalvelulle, koska kuljetuspalvelu myönnetään henkilölle, jolla on kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkista joukkoliikennettä. Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen saajat ovat pääasiassa eläkeiässä olevan vanhuksia, joilla on mahdollisuus saada eläkeläisalennus matkakorttiinsa.

Joukkoliikenteen käytön taloudellinen tukeminen ja joukkoliikenteen tukemisen periaatteet kuuluvat liikennepoliittisen päätöksenteon piiriin. HSL myöntää asiakkaille eläkeläisalennuksia, invalidialennuksia tai oikeuden maksuttomaan matkakorttiin/saattajaan. Julkista joukkoliikennettä ei ole tarkoituksenmukaista rahoittaa sosiaali- ja terveystieteiden budjetista.

Perusoikeudet, ihmisoikeudet ja kansainväliset Suomea sitovat sopimukset, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimus, on otettu huomioon voimassa olevassa lainsäädännössämme. Erityislainsäädännössä on turvattu vammaisten yhdenvertainen mahdollisuus osallistua yhteiskuntaan.

Kaikkeen edellä todettuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös ei ole ollut yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen tai syrjivä.

Hallintolain 34 §:n mukainen kuulemisvelvollisuus koskee vain asianosaisia. Käyttösuunnitelma ei ole sellainen asia, jossa olisi nimenomaisia asianosaisia ja siis jonka takia eri kuntalaisia tulisi erityisesti kuulla.

Hakija ei ole osoittanut, että sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai että sosiaali- ja terveyslautakunta olisi ylittänyt toimivaltansa tai että päätös olisi muuten lainvastainen.

Kaikkeen edellä todettuun viitaten oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti esittelijän ehdotuksesta poiketen lisäksi todeta, että lautakunta tulee vuoden 2014 aikana seuraamaan HSL-lipun poiston vaikutuksia toimeentulotukimien ja myös mitä päätöksiä HSL tekee mahdollisten uusien alennuslippulajien suhteen. Lautakunta voi seurannan pohjalta ottaa HSL-lippuasian uudelleen käsittelyyn tulevaisuudessa.

Käsittely

Vastaehdotus

Jäsen Jouko Malinen teki jäsenten Rene Hurstin, Gunvor Brettschneiderin, Tuomas Tuuren ja Hannu Tuomisen kannattamana vastaehdotuksen, jonka mukaan päätösesityksen loppuun lisätään, että "Lautakunta tulee vuoden 2014 aikana seuraamaan HSL-lipun poiston vaikutuksia toimeentulotukimien ja myös mitä päätöksiä HSL tekee mahdollisten uusien alennuslippulajien suhteen. Lautakunta voi

seurannan pohjalta ottaa HSL-lippuasian uudelleen käsittelyyn tulevaisuudessa."

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Päätösesityksen loppuun: Lautakunta tulee vuoden 2014 aikana seuraamaan HSL-lipun poiston vaikutuksia toimeentulotukimenoihin ja myös mitä päätöksiä HSL tekee mahdollisten uusien alennuslippulajien suhteen. Lautakunta voi seurannan pohjalta ottaa HSL-lippuasian uudelleen käsittelyyn tulevaisuudessa.

Jaa-äännet: 4

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela

Ei-äännet: 9

Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Katriina Juva, Miina Kajos, Jouko Malinen, Miikka Merikanto, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä äänin 9 - 4 jäsen Jouko Malisen esittämän ja jäsenten Rene Hurstin, Gunvor Brettschneiderin, Tuomas Tuuren ja Hannu Tuomisen kannattaman vastaehdotuksen.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pia Sutinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 62401
pia.sutinen(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Sosiaali- ja terveysviraston_kayttosuunnitelma_2014
- 3 Käyttösunnitelma 2014
- 4 Tulosbudjetti 2014

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

Asianomainen

Esitysteksti
Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäneen hylätä *****
oikaisuvaatimuksen sosiaali- ja terveyslautakunnan HSL:n matkakorttia
koskevasta käyttösuunnitelmapäätöksestä, 21.1.2014, 15 §.

Perustelut:

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu myönnetään henkilölle, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei vammansa tai sairautensa vuoksi voi käyttää julkisia joukkoliikennevälineitä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vammaispalvelulain mukaisia asiointi- ja virkistysmatkoja myönnetään vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Sosiaalihuoltolain mukainen kuljetustuki kuuluu kunnan järjestämiin kotipalvelujen tukipalveluihin. Kuljetustuki on harkinnanvarainen, määrärahasidonnainen palvelu, joka on suunnattu pääsääntöisesti vanhusväestölle. Kuljetustukea myönnettäessä otetaan huomioon hakijan toimintakyky sekä sosiaalinen ja taloudellinen tilanne. Kunta päättää tulorajat ja matkojen määrän.

Kuljetuspalveluun ja kuljetustukeen oikeutetut henkilöt maksavat matkasta kunnan päättämän omavastuun, joka on 2,20 euroa riippumatta siitä ulottuuko matka Helsingin vai Helsingin lähikuntien alueelle. Matkoista perittävä omavastuu on muiden pääkaupunkiseudun kuntien vastaavia maksuja edullisempi. Jos kyydissä on useampia matkustajia (yhdistelty matka), omavastuuta ei peritä ja matka-oikeutta kuluu vain 0,5 matkaa.

HSL-matkakortti ei ole vaihtoehto vammaispalvelulain mukaiselle kuljetuspalvelulle, koska kuljetuspalvelu myönnetään henkilölle, jolla on kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkista joukkoliikennettä. Sosiaalihuoltolain mukaisen kuljetustuen saajat ovat pääasiassa eläkeiässä olevan vanhuksia, joilla on mahdollisuus saada eläkeläisalennus matkakorttiinsa.

Joukkoliikenteen käytön taloudellinen tukeminen ja joukkoliikenteen tukemisen periaatteet kuuluvat liikennepoliittisen päätöksenteon piiriin. HSL myöntää asiakkaille eläkeläisalennuksia, invalidialennuksia tai oikeuden maksuttomaan matkakorttiin/saattajaan. Julkista joukkoliikennettä ei ole tarkoituksenmukaista rahoittaa sosiaali- ja terveystieteiden budjetista.

Perusoikeudet, ihmisoikeudet ja kansainväliset Suomea sitovat sopimukset, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimus, on otettu huomioon voimassa olevassa lainsäädännössämme. Erityislainsäädännössä on turvattu vammaisten yhdenvertainen mahdollisuus osallistua yhteiskuntaan.

Kaikkeen edellä todettuun viitaten sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös ei ole ollut yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen tai syrjivä.

Hallintolain 34 §:n mukainen kuulemisvelvollisuus koskee vain asianosaisia. Käyttösuunnitelma ei ole sellainen asia, jossa olisi nimenomaisia asianosaisia ja siis jonka takia eri kuntalaisia tulisi erityisesti kuulla.

Hakija ei ole osoittanut, että sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai että sosiaali- ja terveyslautakunta olisi ylittänyt toimivaltansa tai että päätös olisi muuten lainvastainen.

Kaikkeen edellä todettuun viitaten oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Esittelijä

Asian päätöshistoria on esityslistan tämän asian liitteenä numero 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 21.1.2014, 15 §, hyväksyä ko. päätöksen liitteenä 1 olevat osastokohtaiset käyttösuunnitelmat ja niissä esitetyt kaupunginvaltuuston talousarviopäätöksen mukaisten sopeuttamistoimenpiteiden tarkennetut ehdotukset.

Hyväksytyssä vuoden 2014 käyttösuunnitelmassa todetaan seuraavaa: "Hyväksytyssä talousarviossa todetaan, että vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua saavien asiakkaiden rinnakkaisesta oikeudesta maksuttomaan HSL:n kuukausikorttiin luopumalla saavutetaan 1 milj. euron kustannusvaikutus. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuusto ilmaisee tahtonaan, että selvitetään mahdollisuudet säilyttää toistaiseksi ilmaiset matkat HSL:n matkakortilla niille, joille on myönnetty kuljetuspalvelu vammaispalvelulain tai sosiaalihuoltolain perusteella. Järjestelmän voisi

rahoittaa nykyisillä talousarviomäärärahoilla. Tavoitteena on, että HSL ottaa käyttöön uuden alemman tariffin koko seutualueella näille ryhmille." Tämän osalta sosiaali- ja terveystoimi toteaa, että talousarvioraami ei mahdollista maksuttoman HSL:n matkakortin säilyttämistä. Pienituloiset asiakkaat voivat tarkistuttaa oikeutensa kuukausikorttiin täydentävänä toimeentulotukena, jonka yksi myöntämiskriteeri on itsenäisen suoriutumisen ja osallistumisen mahdollisuuksien edistäminen."

Kaupunginhallitus päätti 27.1.2014, 111 §, ettei se ota sosiaali- ja terveyslautakunnan 21.1.2014 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen.

Asiaa ei voida tämän takia käsitellä tässä vaiheessa kaupunginhallituksessa, joten vaatimus on tulkittava oikaisuvaatimukseksi sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä.

Oikaisuvaatimus on 30.1.2014 esityslistan tämän asian liitteenä numero 1.

Oikaisuvaatimus on tehty kuntalain 93 §:n mukaisessa määräajassa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pia Sutinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 62401
pia.sutinen(a)hel.fi
Tuula Poikonen, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
tuula.poikonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 25 k.)
- 2 Sosiaali- ja terveystoimen käyttösunnitelma_2014
- 3 Käyttösunnitelma 2014
- 4 Tulosbudjetti 2014

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus,
oikaisuvaatimuksen johdosta
annettu päätös